

คณะทำงานติดตามการลงทุนข้ามพรมแดน
(Extraterritorial Obligation Watch Coalition)
666 ถ. เจริญนคร แขวงบางลำภูล่าง
เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร
10600

คสท.2/2567

19 สิงหาคม 2567

เรื่อง ขอให้ทางธนาคารในฐานะผู้ให้สินเชื่อแก่โครงการเขื่อนไซยะบุรี ติดตามบริษัท ซีเคพาวเวอร์ให้เปิดเผยรายงานมาตรการลดผลกระทบสะสมเกี่ยวกับตะกอน และทางปลาผ่าน ความสมบูรณ์ของการประมงแม่น้ำโขง สถานภาพการฟื้นฟู ด้านเศรษฐกิจและวิถีชีวิตของประชาชนที่อยู่ในพื้นที่แปลงอพยพโยกย้ายจาก โครงการและแผนบรรเทาภาวะฉุกเฉินจากการบริหารจัดการเขื่อนไซยะบุรีต่อ ประชาชนท้ายน้ำใน 7 จังหวัดประเทศไทย

เรียน กรรมการผู้จัดการใหญ่ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
สำเนาส่งถึง

1. คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์
2. คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
3. คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการชาติว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชนกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม
4. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สืบเนื่องจาก เมื่อปี 2554 ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เป็นหนึ่งในผู้ให้สินเชื่อแก่บริษัท ซีเค พาวเวอร์ จำกัด มหาชน เพื่อดำเนินการก่อสร้างและดำเนินการบริหารจัดการเขื่อนไซยะบุรี เขื่อนบนแม่น้ำโขงสายหลักตอนล่างแห่งแรกตั้งตั้งแต่ปี

2562 เป็นต้นมา เมื่อเขื่อนไซยะบุรีได้เริ่มผลิตไฟฟ้า ก็ปรากฏรายงานข่าวของสื่อมวลชนต่างๆ หลายสำนัก ระบุว่า ระบบนิเวศของแม่น้ำโขงเกิดการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก เช่น การผันผวนขึ้นลงของแม่น้ำโขงที่ไม่เป็นไปตามฤดูกาล การลดลงของปลาแม่น้ำโขง ระบบนิเวศพืชเกิดภาวะตายลงเป็นจำนวนมาก การเกิดภาวะสาหร่ายบลูม และปรากฏการณ์ แม่น้ำโขงสีฟ้าคล้ายทะเล เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและรุนแรง รวมถึงการไม่ปรากฏข่าวคราวความคืบหน้าเกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจและวิถีชีวิตของประชาชนที่ถูกโยกย้ายจากเขื่อนไปยังหมู่บ้านแห่งใหม่ (Resettlement sites) เป็นอย่างไร

ล่าสุด ในการประชุมผู้มีส่วนได้เสียระดับภูมิภาค ครั้งที่ 13 เมืองหลวงพระบาง สปป.ลาว เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2566 ที่ผ่านมา ทางบริษัทไซยะบุรีพาวเวอร์ ได้นำเสนอความคืบหน้าเกี่ยวกับรายงานการผลกระทบสะสมด้านตะกอน การอพยพของปลาผ่านเขื่อนไซยะบุรี ในที่ประชุม แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์ที่ชัดเจนเพียงพอที่จะสามารถอธิบายปรากฏการณ์การเปลี่ยนแปลงทางระบบนิเวศแม่น้ำโขงตอนล่างของเขื่อนไซยะบุรีได้อย่างชัดเจนและมีข้อมูลเป็นนัยสำคัญ

พวกเราในนามกลุ่มภาคประชาสังคมที่ติดตามและผลักดันให้เกิดความรับผิดชอบของภาครัฐและเอกชนของไทยที่ไปลงทุนในต่างประเทศ เพื่อให้เกิดการเคารพสิทธิมนุษยชน สิทธิชุมชน และผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมของชุมชนในประเทศนั้น ตามหลักการชี้แนะของสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (UN Guiding Principle on Business and Human Rights) ซึ่งขณะนี้ประเทศไทยได้มีการประกาศรับหลักการดังกล่าวและมีการออกแผนปฏิบัติการชาติว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชน ฉบับที่ 2 (2566-2570) โดยมีเนื้อหาหลัก 4 ด้าน และการลงทุนข้ามพรมแดนก็เป็นหนึ่งวาระสำคัญในแผนดังกล่าว ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ส่งเสริมให้ภาคเอกชนที่มีการลงทุนในประเทศเพื่อนบ้านต้องมีเคารพสิทธิของชุมชนและปฏิบัติตามกฎหมายในประเทศและกฎหมายระหว่างประเทศ

เมื่อปี 2562 ธนาคารกรุงเทพฯ ได้ประกาศและกำหนด นโยบายสิทธิมนุษยชนซึ่งสอดคล้องกับกฎหมายภายในประเทศและมาตรฐานสากลที่สำคัญ เช่น ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights: UDHR) และอนุสัญญาหลักด้านสิทธิแรงงานขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (The International Labour Organization (ILO) Conventions) เพื่อให้เป็นแนวปฏิบัติของผู้บริหารและพนักงานทั่วทั้งองค์กร และธนาคารได้นำหลักการชี้แนะว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ (UN Guiding Principles on Business and Human Rights: UNGPs) มาใช้เป็นกรอบแนวทางการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชน โดยจัดให้มีกระบวนการตรวจสอบด้านสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน

(Human Rights Due Diligence) เป็นประจำทุก 3 ปี เพื่อระบุและประเมินความเสี่ยง และผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนอันอาจเกิดจากกิจกรรมทางธุรกิจของธนาคารเอง และคู่ค้า ตลอดจนกำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการป้องกันและบรรเทาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ธนาคารจัดให้มีช่องทางการร้องเรียนเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่สะดวกต่อการเข้าถึงกระบวนการจัดการข้อร้องเรียนที่โปร่งใส การเยียวยาผลกระทบที่เกิดขึ้นอย่างเป็นธรรม การติดตามและรายงานผลการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนต่อผู้มีส่วนได้เสียที่มีประสิทธิผล

รวมถึงธนาคารกรุงเทพฯ ได้ร่วมลงนามร่วมความร่วมมือกับสมาคมธนาคารไทย เกี่ยวกับการกำหนดแนวทางการให้สินเชื่ออย่างมีความรับผิดชอบ (Responsible Banking Guideline-Responsible Lending) เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2562 เพื่อเป็นแนวทางให้ธนาคารพาณิชย์ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในฐานะผู้จัดสรรเงินทุนเพื่อขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจ ดำเนินกิจการภายใต้หลักการ “การธนาคารเพื่อความยั่งยืน (Sustainable Banking)” โดยนำปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล (Environmental, Social, and Governance: ESG) มาร่วมพิจารณาในการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์สำหรับการให้สินเชื่ออย่างมีความรับผิดชอบ ตลอดจนมีกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงและผลกระทบที่เกิดจากการให้สินเชื่อของธนาคาร

พวกเราในฐานะภาคประชาสังคมที่เป็นผู้มีส่วนได้เสีย จึงเห็นว่า เมื่อธนาคารได้ประกาศนโยบายด้านสิทธิมนุษยชนและแนวทางการให้สินเชื่ออย่างรับผิดชอบต่อสาธารณะนั้น ถือเป็นทิศทางการแสดงเจตจำนงที่มุ่งมั่นในการให้สินเชื่ออย่างมีความรับผิดชอบ พวกเราจึงขอให้ทางธนาคาร ในฐานะผู้ให้สินเชื่อโครงการเชื่อมโซ่ใยบัว ติดตามและผลักดันให้ลูกหนี้(บริษัทซีเคพาวเวอร์/บริษัทโซ่ใยบัวพาวเวอร์/ให้ส่งรายงานและเปิดเผย “รายงานมาตรการลดผลกระทบสะสมเกี่ยวกับตะกอนและทางปลาผ่าน ความสมบูรณ์ด้านการประมง แผนบรรเทาภาวะฉุกเฉินจากการบริหารจัดการเชื่อมโซ่ใยบัวต่อประชาชนท้ายน้ำใน 7 จังหวัดประเทศไทย และสถานภาพความคืบหน้าปัจจุบันด้านเศรษฐกิจและวิถีชีวิตของประชาชนที่อยู่ในพื้นที่แปลงอพยพโยกย้ายที่โครงการได้มีการดำเนินการหรือมีมาตรการลดผลกระทบและฟื้นฟูวิถีชีวิตของประชาชนในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาอย่างไรบ้าง

หากท่านได้รับเอกสารนี้ โปรดกรุณาดำเนินการและขอท่านส่งรายงานที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น ชี้แจงกลับมาอยู่ที่อยู่ข้างบน ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือฉบับนี้ เพื่อเป็นข้อมูลให้กับพวกเราในฐานะประชาชนไทย ผู้ใช้ไฟฟ้า และชุมชนที่อยู่ตอนบนและตอนล่างของเชื่อมโซ่ใยบัวใน 8 จังหวัด

**ประเทศไทย ได้รับทราบความคืบหน้าและเตรียมตัวรับมือต่อเหตุการณ์ที่อาจ
จะเกิดขึ้นในอนาคต อันเป็นไปตามหลักนโยบายด้านสิทธิมนุษยชน และ
แนวทางการให้สินเชื่ออย่างมีรับผิดชอบของธนาคาร ได้ประกาศต่อ
สาธารณะแล้ว**

จึงเรียนมาเพื่อขอความร่วมมือและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจาก
ท่าน

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวไพรินทร์ เสาะสาย) (นายธีระชัย ศาลเจริญกิจการ)

ตัวแทนคณะทำงานติดตามความรับผิดชอบต่อการลงทุนข้ามพรมแดน (ETOs Watch
Coalition)

Email: etoswatch@gmail.com